

NOVÁ LEGISLATÍVA NA ÚSEKU OCHRANY PRÍRODY A JEJ VZŤAH K RIEŠENIU PROBLEMATIKY OCHRANY LESA

Luboslav Mika • Igor Vizslai • Ján Švančara • Alena Ábelová
• Ivan Špilda

Odborná aj laická verejnosť, ktorá sa zaoberá problematikou ochrany prírody už dlhšiu dobu volá po novelizácií v súčasnosti platnej legislatívy na úseku ochrany prírody. Novelizácií jednoznačnej, zrozumiteľnej, transparentnej, postavenej na odbornej argumentácii, neumožňujúcej ideologický subjektívny výklad.

Nefungujúci systém ochrany prírody na Slovensku nespôsobuje len problémy užívateľským subjektom, samosprávam, rozvojovým aktivitám strategického hospodárskeho zamerania, ale čo je najpodstatnejšie, výrazným spôsobom sa podieľa na badateľne zhoršujúcom sa stave predmetu ochrany chránených území a území nachádzajúcich sa v ich okolí.

V nedávnej minulosti sme boli svedkami nejedného pokusu o novelizáciu zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Všetky mali spoločného menovateľa a síce, že boli neprijateľné pre vlastníkov a užívateľov pozemkov, nakoľko nezohľadňovali ich oprávnené, zákonom (ústavou) zaručené požiadavky. Všetky návrhy totiž vznikali rovnakou cestou a to tak, že riešili čiastkovú problematiku bez toho, aby by boli dopredu definované rámce, ciele a poslanie novelizovaného zákona. Pod rámcami máme na mysli rozsah a intenzitu ochrany chránených území. Rozumieme pod tým stanovenie takej výmery chránených území, ktorá bude reprezentatívna (proporčne vyvážená), efektívna a ekonomicky únosná. Ciele a poslanie zákona o ochrane prírody by mali stanoviť prioritné záujmy štátu v oblasti ochrany prírody vo väzbe na plnenie jeho ostatných hospodárskych a sociálnych funkcií. Nie „postaviť zákon nad zákony“ bez analýzy dopadov takéhoto prístupu. Zákon v zmysle zásad trvalej udržateľnosti by sa mal totižto opierať o tri piliere: sociálny, environmentálny a ekonomický. Doposiaľ ani jeden predložený zákon o ochrane prírody tieto požiadavky neplnil. Svoju ekonomickú nedostatočnosť tým pádom automaticky prenášal na plecia užívateľov, čo je z dlhodobého hľadiska neúnosné a tým pádom nie trvalo udržateľné.

Podľa plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2010 (úloha č. 14) malo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky predložiť na rokovanie vlády v mesiaci september návrh zákona o ochrane prírody a krajiny. Táto úloha bola neskôr presunutá na rok 2011. Predloženie návrhu novely zákona o ochrane prírody bolo zaradené do Plánu legislatívnych úloh vlády na rok 2011 na mesiac december. Ani tento termín však nebol dodržaný a tým pádom verzia zákona, ktorá je k dispozícii k dnešnému dátumu nemá štatút oficiálneho dokumentu. Preto sa vo svojom príspevku budeme opierať iba o Tézy nového zákona o ochrane prírody a krajiny, ktoré boli schválené vedením Ministerstva životného prostredia SR dňa 7. 6. 2011.

*Pozn.: K textu dokumentu téz zákona o ochrane prírody týkajúcich sa problematiky lesníctva (ochrany lesa) uvádzame poznámky a pripomienky (vyznačené kurzívou), ktorými upozorňujeme na časti ktoré by mali byť upravené takým spôsobom, aby neohrozili nad únosnú mieru záujmy a poslanie lesníckeho sektora.

Tézy nového zákona o ochrane prírody a krajiny

A. Základné východiská pri tvorbe zákona

Základné právne princípy ochrany životného prostredia, z ktorých by mala nová právna úprava vychádzať:

1. princíp najvyššej hodnoty

Princíp najvyššej hodnoty vychádza zo skutočnosti, že životné prostredie je nenahraditeľnou hodnotou a na jeho priaznivom stave závisí existencia života na Zemi.

Tento princíp sa v legislatíve ochrany prírody často používa, resp. zneužíva aj v prípadoch, kedy dôsledky jeho uplatnenia spôsobujú zhoršenie kvality životného prostredia. Napr. podkôrnym hmyzom rozvrátené lesné biotopy z dôvodu znemožnenia orgánmi štátnej správy životného prostredia vykonať sanačné opatrenia. Zákon by mal byť zameraný na dosiahnutie cieľa, ktorým by mal byť dobrý stav predmetu ochrany prírody. Popri tom však je nutné neohrozovať nad únosnú mieru zabezpečovanie ostatných záujmov spoločnosti.

2. princíp trvalo udržateľného rozvoja

Princíp trvalo udržateľného rozvoja koordinuje potrebnú ochranu životného prostredia s požiadavkami ekonomického a sociálneho rozvoja. Jeho uplatňovanie znamená reguláciu spoločenských vzťahov zameranú na šetrné využívanie prírodných zdrojov. A to také, ktoré umožní rozvoj a nezniží rozmanitosť prírody a zachová prirodzené funkcie ekosystémov.

S týmto princípom možno len súhlasiť, otázka však stojí či sa bude aj prakticky uplatňovať. Na základe doterajších skúseností máme o tom oprávnené obavy.

3. princíp komplexnej a integrovanej ochrany

Princíp komplexnej a integrovanej ochrany je výrazom poznania, že ohrozenie a poškodenie jednej zložky životného prostredia prechádza do iných zložiek a spôsobuje poškodenie celého ekosystému.

Aj tento princíp je opodstatnený. Mnohokrát sme však svedkami toho, že v mene ochrany konkrétneho chráneného druhu sa znemožní napr. zabezpečenie udržania ekologickej stability lesného biotopu. Pričom jeho poškodením dôjde v konečnom dôsledku aj k ohrozeniu tohto druhu. Takúto paradoxnú situáciu spôsobuje skutočnosť, že rozhodnutia ŽP o ďalšom vývoji biotopov často vydávajú špecialisti, (zoológovia, geológovia, botanici), ktorí nemajú dostatočné lesnícke vedomosti na to, aby posúdili dôsledky svojho konania. Ak bude zachovaná zásada, že druhy viazané na lesný biotop potrebujú k svojej existencii ekologicky stabilný lesný biotop, (pri zohľadnení špecifických požiadaviek druhu) potom je táto zásada aj v súlade s princípom 3.

4. princíp zodpovednosti štátu (princíp zdieľanej zodpovednosti)

Ak sa dodrží zásada, že vyhlásené chránené územia budú spĺňať kritériá opodstatnenosti, proporčnej vyváženosti a ekonomickej únosnosti, potom je možné hovoriť o efektívnej ochrane prírody. Je samozrejme nutné vyžadovať adresnú zodpovednosť za poškodenie ŽP. Na druhej strane je neprípustné prenášať zodpovednosť a povinnosti štátu na užívateľov pozemkov. Tak je to napr. navrhnuté v návrhu nového zákona o OP, kde vlastníci a užívatelia majú byť povinní likvidovať na svoje náklady invázne rastliny, bez ohľadu na to či sú pôvodcami ich zavlečenia a ďalšieho šírenia, alebo nie. Pri výške nákladov potrebných na tieto aktivity, by sa tieto práce pre menšie subjekty stali doslova likvidačnými a pre iných neúnosné a nespĺniteľné.

Ak bude stanovená primeraná a udržateľná výmera CHÚ nebude potrebné v rámci zákona prenášať povinnosti štátu na užívateľov.

5. princíp zodpovednosti pôvodcu (princíp znečisťovateľ platí)

S princípom je možné súhlasiť.

6. princíp prevencie

S princípom je možné súhlasiť.

7. princíp predbežnej opatrnosti

S princípom je možné súhlasiť.

8. princíp informovanosti a účasti verejnosti

Princíp informovanosti a účasti verejnosti vychádza z predpokladu, že pokiaľ je ochrana životného prostredia verejným záujmom a každý má právo na životné prostredie, musí mu byť zaistená možnosť sa na tejto ochrane spolupodieľať. Účast verejnosti by mala byť zaistená prostredníctvom prístupu k informáciám o životnom prostredí, účasti v konaniach, v ktorých sa rozhoduje o činnostiach, ktoré by mohli viesť k ohrozeniu alebo poškodeniu životného prostredia a prístupu k prostriedkom právnej ochrany životného prostredia.

Je potrebné zabezpečiť, aby bola zachovaná proporionalita, čo sa týka vzťahu k hodnotenému objektu. T. j., aby sa nestalo že právny subjekt, ktorého právny vzťah k objektu je vyšší ako vzťah radového „účastníka konania“, napr. mimovládnej organizácie, neutrpel jednostrannú ujmu. Orgán štátnej správy by mal prihliadať aj „podľa váhy vzťahu k hodnotenému objektu“.

9. princíp ekonomickej stimulácie

Princíp ekonomickej stimulácie vychádza z požiadavky, aby ekologické správanie bolo i ekonomicky výhodné a naopak.

S princípom je možné súhlasiť.

Medzinárodné dohovory a právne akty Európskej únie v oblasti ochrany prírody a krajiny, ktoré je potrebné do nového zákona implementovať:

Existujúce medzinárodné dohovory je potrebné dodržiavať nie však spôsobom, ktorý prekračuje rámec uzavretých právnych vzťahov. Pri uzatváraní nových záväzkov je potrebné vykonať dôslednú analýzu, čo tento nový vzťah prinesie a čo si vyžiada. Aby sa neopakovala napr. situácia, kedy nepripravené, neodborné podklady pre vyhlásenie Svetového dedičstva UNESCO, karpatských bukových pralesov priviedli Slovensko do odborne neriešiteľnej situácie pri ich vyhlásení.

B. Ciele zákona

Prispieť k zachovaniu integrity procesov utvárajúcich a udržiavajúcich biodiverzitu a významných štruktúr a funkcií ekosystémov, najmä:

- zachovaním alebo obnovou priaznivého stavu biotopov a druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín,
- zachovaním alebo obnovou územného systému ekologickej stability,
- dodržiavaním limitov ekologickej únosnosti využívania ekosystémov človekom.

Pri zabezpečovaní cieľov na báze odbornosti (nie ideologičnosti) je možné s nimi súhlasiť.

C. Základné tézy zákona podľa jednotlivých kapitol

1. Všeobecná ochrana prírody a krajiny

1.1 Podmieniť realizáciu činností, ktorými dôjde k poškodeniu alebo zničeniu chránených biotopov vykonaním primeraných revitalizačných opatrení v danej lokalite.

Je neprípustné pritom považovať za poškodenie biotopu aktivity, ktoré sú zamerané na udržanie, alebo zlepšenie zdravotného stavu a ekologickej stability biotopu. Starostlivosť o biotopy a biotopy druhov by pritom mala vychádzať z pozitívnych výsledkov realizovanej starostlivosti v minulosti a kontinuálne by mala na ne nadväzovať.

1.2 V rámci ochrany prirodzeného druhového zloženia ekosystémov upraviť reguláciu invázných druhov živočíchov a invázných druhov rastlín vrátane drevín.

Je možné súhlasiť pri vhodne nastavenom finančnom mechanizme na zabezpečenie opatrní

1.3 Posilniť ochranu základných prvkov územného systému ekologickej stability, zabezpečiť udržanie alebo obnovu biokoridorov určením povinnosti pre správcov pozemných komunikácií a vodných tokov, zabezpečiť ich priechodnosť pre migrujúce druhy voľne žijúcich živočíchov.

Pri dodržaní odborného prístupu, ktorý zohľadní oprávnené požiadavky dotknutých strán v súlade s trvalou udržateľnosťou je možné súhlasiť.

1.4 Zabezpečiť, aby vybrané činnosti s nepriaznivým vplyvom na prírodu a krajinu podliehali povolovaciemu konaniu (napr. letecká aplikácia chemických látok), alebo boli predmetom záväzného vyjadrenia štátnych orgánov ochrany prírody a krajiny, ak sú povoľované podľa osobitných predpisov (napr. banská činnosť) na celom území SR.

Mnohokrát sa jedná o nevyhnutné opatrenia, ktoré nemajú iné alternatívy, preto v rámci záväzných vyjadrení v prípade negatívneho stanoviska orgánu štátnej správy je potrebné navrhnúť aj realizovateľnú ekonomicky únosnú inú alternatívu zabezpečenia akútnej povinnosti.

1.5 Posilniť záväznosť dokumentácie ochrany prírody a krajiny vrátane dokumentov územného systému ekologickej stability ako podkladu pre vypracovávanie plánovacej dokumentácie a povolovacieho konania podľa osobitných predpisov.

Túto dokumentáciu je pri tom potrebné vypracovávať v súlade s kritériami trvalej udržateľnosti, t.j. aby neohrozila sociálny a ekonomický rozmer záujmového územia.

2. Územná ochrana

2.1 Pri kategorizácii chránených území zohľadniť medzinárodné kritériá (obdoba IUCN kritérií).

Kategorizáciu chránených území stavať na princípoch, funkciách, účeloch a poslaní s akým bola národná sieť budovaná v minulosti. Nie je cieľom umelo nastavovať kategorizáciu na kritériá uplatňované na iných územiach, s inými podmienkami a východiskami (IUCN). IUCN je mimovládna organizácia, ktorej postavenie a význam nie je možné stavať na úroveň záujmov štátu.

2.2 Zabezpečiť ochranu území európskeho významu (územia Natura 2000) a medzinárodného významu (ramsarské lokality, lokality svetového prírodného dedičstva, biosférické rezervácie) v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z medzinárodných zmlúv a dohôdov.

Pri dodržaní zásady neprekračovanie rámca nevyhnutnej opodstatnenosti v prípade obmedzovania užívateľov pozemkov.

2.3. Namiesto stupňov ochrany v zákone stanoviť základné obmedzenia, ktoré sa budú viazať na príslušnú kategóriu chráneného územia, špeciálne obmedzenia vyšpecifikovať na mieru konkrétneho chráneného územia vo vyhlasovacom predpise.

Pritom dodatočne nenavyšovať obmedzenia užívateľov (cez napr. druhovú ochranu) nad rámec stanovený vyhlasovacím predpisom.

Každé chránené územie má mať zadaný cieľ a predmet ochrany. Starostlivosť o chránené územie vychádza z konkrétneho cieľa a predmetu ochrany územia. Forma starostlivosti (aktívny, pasívny manažment) je podriadená cieľu a predmetu ochrany. Pri biotopoch vo vhodnej východiskovej pozícii (hlavne klimaxové biotopy) je možné zvoliť bezzásahový režim. Bezzásahový režim uplatňovať dovtedy, pokiaľ vývoj biotopu, pri jeho uplatnení korešponduje s cieľom ochrany a napomáha k jeho naplneniu.

Zadefinovať dva základné režimy ochrany v chránených územiach:

a) Územia s prísnou ochranou (bezzásahové územia)

Cieľ ochrany v územiach s prísnou ochranou: Ochrana prirodzených procesov.

Režim v prísne chránených územiach stanoví bez zámerných ľudských aktivít, s výnimkou voľného vstupu peších návštevníkov, neinvazívneho výskumu a činností nevyhnutných na odvrátenie priameho ohrozenia života, zdravia a bezpečnosti obyvateľov alebo návštevníkov (živelné pohromy – požiare a pod.) a na zabránenie introdukcii nepôvodných inváznych druhov.

Výmeru prísne chránených území stanoví na minimálne 5 % rozlohy SR do roku 2020 (rezerva biosféry).

Územia s prísnou ochranou prioritne vyhlasovať na štátnych pozemkoch. Za týmto účelom neštátnym vlastníkom pozemkov ponúknuť možnosť ich odkúpenia alebo zámenny za iné pozemky v štátnom vlastníctve.

Územia s prísnou ochranou v štátnom vlastníctve bude spravovať organizácia ochrany prírody v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia SR.

Každé chránené územie, aj s „prísnou ochranou“ musí mať jasne zadaný predmet a cieľ ochrany, ktorému je potrebné podriadiť aj prístup k tomuto územiu. Cieľom nemôže byť bezzásah! Bezzásah nemusí mať vždy pozitívny vplyv na CHÚ. O tom sme sa presvedčili už veľakrát v nedávnej minulosti, kedy práve takýmto prístupom zanikol predmet ochrany. Minimálne vo väzbe na Smernicu o biotopoch NATURA 2000 čl. 6.2. je členská krajina povinná zabrániť zhoršovaniu stavu biotopov. Takýto, bezzásahový prístup je veľmi riskantný a dôsledky jeho tvrdošijného a neodborného presadzovania môžu mať fatálny dopad na chránené územia. Je minimálne potrebné stanoviť, do akého momentu je ešte prijateľné ponechávať prírodu na samovývoj.

Stanovenie výmery „prísne chránených území“ na „minimálne 5 %“ sa nám javí neprofesionálne. Konečná výmera bezzásahového územia by mala vyplývať z objektívneho zmapovania a identifikácie územia a nie ako „smerné číslo“ ktoré treba za každú cenu naplniť. Týmto krokom by sme (podobne ako pri „vtáčích územiach“ niekoľkonásobne prekročili výmery bezzásahu ostatných členských krajín EÚ). Už dnes pri výmere územia s 5. SOP, ktoré predstavujú 1,9 % výmery Slovenska, sú značné problémy so zachovaním ich priaznivého stavu. Pritom je medzi nimi mnoho území, ktoré by tam vzhľadom na svoj stav a očakávaný vývoj nemali byť. Keď zväzíme, že zo súčasnej výmery bezzásahových území tvoria lesné biotopy približne 80 % je možné predpokladať, že z celkových 5 % by celé 4 % pripadali na lesné biotopy, čo je neúnosné a odborne nezdôvodniteľné a neprijateľné.

Organizácia ochrany prírody ŠOP SR, ktorá by mala spravovať chránené územia, nie je pripravená po odbornej a praktickej stránke zabezpečiť starostlivosť o územie. Dokazuje to i svojou neschopnosťou a v poslednej dobe aj neochotou triviálneho zabezpečenia obranných opatrení v ochranných pásmach 5. SOP podľa § 28 ods.3 zákona o lesoch. Preto navrhujeme „Územia s prísnou ochranou (bezzásahové územia)“, ako samostatnú kategóriu, nevyhlasovať.

b) Územia s aktívnou ochranou (manažované územia):

Cieľ ochrany v územiach s aktívnou ochranou: Zabezpečenie priaznivého stavu chránených druhov a biotopov, udržanie charakteristickej krajinej štruktúry, významných krajinných prvkov, rezilientných ekosystémov a ich mimoprodukčných funkcií.

V územiach sa budú uplatňovať postupy stanovené manažmentovými plánmi. Tieto plány sa budú vypracúvať za aktívnej účasti vlastníkov (správcov, nájomcov) pozemkov a zainteresovanej verejnosti a v spolupráci s dotknutými orgánmi a budú schvaľované štátnymi orgánmi ochrany prírody.

Orgány a organizácie ochrany prírody nemajú potrebné vedomosti ani praktické skúsenosti ako zachovať ekologickú stabilitu lesných biotopov, preto nie je žiaduce, aby manažmentové plány pre lesné biotopy zabezpečovali oni.

2.5 V súlade s programovým vyhlásením vlády SR by malo dôjsť k prehodnoteniu výmery chránených území s cieľom chrániť len skutočne cenné hodnoty na základe odborných kritérií tak, aby došlo k zníženiu výmery chránených území výmenou za lepšiu ochranu v jadrových územiach, kde je to potrebné.

Prehodnotenie siete chránených území je potrebné realizovať výlučne na odbornej báze, tak aby bola ochrana prírody efektívna, účelná, ekonomicky únosná a dlhodobo udržateľná.

2.6 Zonáciu chránených území riešiť systémom členenia na dve zóny, na zónu A – územie s prísnou ochranou (bezzásahová zóna) a zónu B – územie s aktívnou ochranou (manažovaná zóna) s vymedzenými ekologicko-funkčnými priestormi, zastavané územie vo vnútri veľkoplošných chránených území zahrnúť do ochranného pásma.

Navrhujeme nepomenovávať územia s prísnou ochranou „bezzásahové územia“. Manažment každého chráneného územia je potrebné podriadiť predmetu a cieľu ochrany prostredníctvom vyčlenených ekologicko-funkčných priestorov. Ak na dosiahnutie cieľa ochrany prírody je vhodný bezzásahový režim, tento uplatňovať dovtedy, kým vývoj stavu biotopov smeruje k požadovanému cieľu, ak dôjde k vychýleniu od tohto smerovania, je potrebné cielavedomou asistenciou človeka prinavrátiť biotopu stratenú stabilitu (tzv. „krízový manažment“).

2.7 Národné parky vymedziť ako územia, v ktorých bude prísne chránená časť (bezzásahová zóna) tvoriť minimálne 50 % ich výmery do roku 2020 a 75 % do roku 2030. V prípade, že národný park uvedené kritérium do roku 2020 nedosiahne, dôjde k jeho zrušeniu.

Metodika IUCN nezodpovedá historickým a praktickým požiadavkám ktoré tradične očakávame od NP na Slovensku. Išlo by zase len o umelé navyšovanie zóny „A“ bez nejakého racionálneho opodstatnenia a odborného odôvodnenia. Prípadne k radikálnemu zmenšeniu NP, čo sa nám javí ako politicky nepriechné a historicky neodôvodniteľné. Zonáciu neviazať na kategorizáciu IUCN, ale ju podriaďiť historickému poslaniu, a skutočnému stavu biotopov, ktoré sa v NP vyskytujú.

2.8 Všeobecne umožniť voľný vstup návštevníkov do všetkých chránených území s výnimkou území, v ktorých bude vstup časovo a miestne obmedzený.

Prístup do území podmieniť súhlasom vlastníka (správcu) prípadne stanovením podmienok vstupu, nadefinovaných vlastníkom (správcom), ktorý je jediný zodpovedný za stav územia.

3. Kompenzácie neštátnym vlastníkom pozemkov za obmedzenia využívania pozemkov z titulu ochrany prírody

3.1 Legislatívne posilniť možnosť dohody s neštátnymi vlastníkami pozemkov a zmeniť direktívny prístup štátu k vlastníkovi na konsenzuálny a partnerský s využitím nasledovných ekonomických nástrojov:

- zámena pozemkov (umožniť zameniť pozemky súkromných vlastníkov v chránených územiach za pozemky vo vlastníctve SR mimo chránených území),
- výkup pozemkov,
- dlhodobý nájom pozemkov,
- zmluvná ochrana,
- finančná náhrada.

V prípade štátnych pozemkov navrhujeme každoročne administratívne vypočítať ujmu štátu, ktorá vznikne z titulu obmedzenia bežného obhospodarovania. Táto ujma nebude mať formu kompenzácie, poslúži ako štatistický údaj, ktorý použijú správcovia pozemkov vo svojich výročných správach na preukázanie nákladov na ochranu prírody.

4. Druhovú ochranu

4.1 V rámci úpravy druhovej ochrany predovšetkým vychádzať z ustanovení smernice o biotopoch a smernice o vtákoch

4.2 Zachovať a posilniť programy záchrany pre chránené druhy a zaviesť programy manažmentu pre chránené druhy.

4.3 Zaviesť do zákona ustanovenia na ochranu druhov ex-situ a pre ich navrátenie do pôvodných prírodných stanovišť.

4.4 Upraviť systém riešenia škôd spôsobenými určenými druhmi chránených živočíchov s dôrazom na prevenciu (vykonanie opatrení na zabránenie vzniku opakovaných škôd).

Je potrebné zaviesť systém druhovej ochrany, ktorá zabráni zneužívaniu tejto formy ochrany na navyšovanie legislatívou ošetrovaných opatrení vyplývajúcich z územnej ochrany.

Je potrebné vytvoriť funkčný motivačný finančný mechanizmus, ktorý kompenzuje dotknutým subjektom plnú výšku finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenia „preventívnych opatrení“ ktoré sú nad rámec bežného obhospodarovania.

7. Pôsobnosť orgánov štátnej správy ochrany prírody a krajiny (vyhlasovanie CHÚ, schvaľovanie dokumentácie, rozhodovacia činnosť, vyjadrenia)

Zjednodušiť a zefektívniť výkon štátnej správy ochrany prírody a krajiny a priblížiť ju k občanovi.

7.1 Presunúť vybrané kompetencie štátnych orgánov ochrany prírody a krajiny na Štátnu ochranu prírody SR a jej správy.

7.2 Na území národných parkov zveriť výkon štátnej správy Správam národných parkov, ktoré budú fungovať ako samostatné právne subjekty.

ŠOP SR nie je pripravená zabezpečiť správu území ani výkon štátnej správy, čo dokazuje napr. neschopnosťou triviálneho zabezpečenia obranných opatrení v ochranných pásmach 5 SOP § 28 ods. 3 zákona o lesoch.

Nie je účelné zveriť kompetencie „správcu“ a zároveň „štátneho dozoru“ jednému subjektu, preto navrhujeme body 7.2 a 7.3 vypustiť.

Záver

Najväčší problém medzi *ochranou prírody* a *lesníctvom* je rozdielne chápanie „ochrany lesa“.

Lesnícky sektor pod ochranou lesa rozumie zachovanie a zveľaďovanie lesov, zabezpečenie ich ekologickej stability a schopnosti plnohodnotne plniť hospodárske a verejnoprospešné funkcie (externality). Týmto smerom orientuje aj všetky svoje aktivity.

Sektor ochrany prírody považuje za najoptimálnejší spôsob ochrany lesov minimalizovanie intervencií človeka a maximalizovanie vplyvu prirodzeného vývoja, vo väčšine prípadov aj bez zohľadnenia stavu v akom sa les (biotop) toho času nachádza, prípadne do akého stavu sa môže vplyvom prirodzeného vývoja dostať. Životné prostredie nemá postavené kritériá na identifikovanie poškodenia lesných biotopov hlavne biotickými a abiotickými škodlivými činiteľmi. Z antropogénnych činiteľov považuje za škodlivé činitele hlavne úmyselnú hospodársku činnosť.

Ak sa podarí odstrániť v rámci novej legislatívy tieto rozdiely v chápaní poslania *ochrany prírody* zanikne väčšina trecích plôch medzi *ochranou prírody* a *lesným hospodárstvom*, nakoľko obom subjektom by malo ísť o to isté a to je **kvalitné životné prostredie**.